

۲۰۱۹/۰۵/۲۳

فہیم امین

اول جوزا: شہر کابل چہرہ تازہ گرفته است

ہمزمان با اولین روز ماہ جوزا شہر کابل لباس شبہ نظامی بر تن کردہ است. شماری از جادہ های عمومی شہر بہ روی ترافیک بستہ اند. ہر چند از این پیش طنین ہشدار شماری از نامزدان ریاست جمہوری بہ گوش مردم حلقہ بر بستہ بود، اما دکانداران و کارمندان نہادہای دولتی طبق معمول در نخستین ساعات صبح این روز روانہ کار اند.

از نزدیکی قصر دارالامان سوار یکی از موترہای لینی شدہ ام. تردید در چہرہ ہمدیفاقم نقش بستہ است. سہ مرد نسبتاً تنومند کہ در سیت آخر موتر کرولا نشستہ اند، با ہمدیگر زمزمہ دارند کہ راہ باز است یا بستہ؟ ہیچ کسی اما پاسخ قطعہ دادہ نمیتواند، رانندہ می گوید «بیہ در تا جایی کہ راہ باز باشد شما رہ می رسانم.» نیروہای امنیتی در کنار این جادہ پنج کیلومتری دست بہ ماشہ ایستادہ اند و در فاصلہ های دور از ہم رینجرہای پولیس نیز مستقر شدہ اند.

از نزدیکی لیسہ حبیبیہ تا چہارراہی دہمزننگ موترہا قطار اند. رانندہ موتر در پاسخ بہ زمزمہ سواری ہا می گوید، فکر کنم اجازہ نمی دہند سوی شہر برویم. یکی از سواری ہا کہ ظاہراً مامور دولت است پس از چند لحظہ انتظار تصمیم میگیرد بہ خانہ برگردد. او چون بہ مقصد نرسیدہ، پس از پیادہ شدن از رانندہ می پرسد کہ آیا کرایہ را بپردازد و یا خیر؟

این در حالی است کہ حالت شہر در اول جوزا با پرداخت ۲۰ افغانی کرایہ یکی از اشخاص کہ بہ سوی شہر روانہ است پایان نمی یابد. شمار زیادی از کارمندان دولتی و دکان دارانی کہ رونق بازارہا را رقم می زنند نیز بہ سبب بستہ بودن مسیر راہ بہ خانہ های شان برگشتند. با لشکری از پیادہ رواہا بہ راہم تا چہارراہی دہمزننگ ادامہ می دہم. چہارراہی دہمزننگ با کانتینر آبی رنگ بزرگی بہ روی موترہا بستہ است؛ تنہا پیادہ ہا می توانند بہ سوی شہر بروند.

نہ تنہا مسیر دارالامان، بلکہ این وضعیت «شبہ نظامی» برای ساعاتی در نقاط مختلف شہر پس از آن حاکم شد کہ ۱۲ نامزد انتخابات ریاست جمہوری از این پیش «اول جوزا» را آخرین روز کاری رییس جمہور غنی خواندند.

آنها همچنان ہشدار دادہ اند کہ اگر آقای غنی از سمتش کنار نرود، دست بہ اعتراضات مدنی خواهند زد. با این حال، مسوولان نہادہای امنیتی با وجود این تغییرات در جادہ های شہر میگویند، جادہ ہا بستہ نیست، بلکہ بہ دلیل راہ اندازی راہپیمایی های احتمالی تدابیر امنیتی شدید روی دست گرفته شدہ است. نصرت رحیمی،

سخنگوی وزارت امور داخله، به روزنامه ۸ صبح گفت که شماری از جاده های پایتخت به دلیل برگزاری یک تظاهرات احتمالی صبح روز چهارشنبه بسته شد، اما پس از ساعاتی دوباره باز شده است.

از سویی هم، بسته بودن شماری از جاده ها در نخستین صبح اول جوزا، رونق بازار را نیز متضرر ساخت. فریبا، خانم ۴۲ ساله که با دختر ۱۷ ساله اش در مارکیت بابرشاه سنتر در جاده آسمایی کابل مصروف فروش محصولات است، از کاهش عایدش در روز چهارشنبه و نگرانی های دیگرش سخن می زند. خانم فریبا می گوید هیچ تقاضایی از دولت ندارد، به جز این که او را بگذارند به فروش محصولاتش ادامه دهد و نفقه خانواده شش نفری اش را تامین کند. سحر، دختر فریبا می گوید به دلیل بسته بودن مسیرهای منتهی به شهر، دروازه این مارکیت در حالت نیمه باز قرار دارد. سحر میگوید، وضعیتی که امروز در شهر حاکم است میزان فروش او و مادرش را متاثر ساخته است. به سخن او: «در روزهای عادی دیگر در این وقت روز تعداد خریداران بیشتر می بود و حتی دیروز فروش ما نسبت به امروز بهتر بود.»

فریبا و سحر تنها فروشندگانی نیستند که از مشکلات سیاسی ای که منجر به از بین رفتن رونق بازار می شود، متاثر می شوند. بلکه مشکلات موجود میان ارگ و نامزدان انتخابات ریاست جمهوری، وضعیت اقتصادی کشور را دگرگون میسازد. غلام حضرت ۶۱ ساله که از کسبه کاران شهر است نیز از کاهش مقدار عاید امروزی اش شکایت دارد. او می گوید: «همه روزه بین ۵۰ تا ۱۵۰ افغانی کار می کنم، اما امروز تا چاشت یک روپیه هم کار نکردم.» این پیرمرد که ظاهراً تا کنون نتوانسته از حلقه نیازهای اولیه ی زندگی اش فراتر فکر کند، کراچی دستی اش را ارزشمندترین ملکیتش عنوان میکند، زیرا به سخن او، با آن خرج شبانه روزش را به دست می آورد. این مرد کهن سال نمی داند که سبب اصلی تغییرات شهر در چیست، اما می افزاید: «خدا کند صلح به خیر بیاید و ما غریبان از این مشکلات خلاص شویم.»

با این حال، اما نامزدان ریاست جمهوری و رییس جمهوری غنی هنوز هم بر موقف قبلی شان ایستاده اند. سخنگویان ارگ گفته اند که محمداشرف غنی بر اساس فیصله ستره محکمه طبق معمول تا برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و اعلام نتایج نهایی این انتخابات به عنوان رییس جمهور بر حال به کارش ادامه خواهد داد. نامزدان انتخابات ریاست جمهوری اما فیصله ستره محکمه مبنی بر تمدید کار رییس جمهور را خلاف قانون دانسته می گویند، اعتراضات و راه پیمایی های شان را در روزهای آینده آغاز خواهند کرد. از این میان، محمد واعظی، سخنگوی دسته انتخاباتی محمدحنیف اتمر به ۸ صبح می گوید، با آن که نامزدان ریاست جمهوری در بیانه های مختلف و با نشر خبرنامه های متعدد از آقای غنی خواستند که خلاف قانون اساسی به ادامه کارش اصرار نرزد، اما آقای غنی هیچ تمکینی به خواست نامزدان و محتوای قانون اساسی نکرد. او افزود: «ما برنامه های زیادی را روی دست داریم: از جمله تجمعات، تحصن و راه اندازی تظاهرات در سطح کابل و ولایات دیگر تا صدای ملت را به گوش ارگ برسانیم که نباید قانون اساسی افغانستان را زیر پا کنند.»

همچنان محمدعارف کیانی، سخنگوی دسته ی انتخاباتی رحمت الله نبیل می گوید شورای نامزدان ریاست جمهوری در نخستین روز ماه جوزا هیچ برنامه ای برای راه اندازی اعتراضات مدنی روی دست نگرفته اند، اما برای پاسداری از قانون اساسی در حال بررسی گزینه های قانونی هستند. آقای کیانی افزود، در صورت راه اندازی هر اقدام مدنی، نهاد ها و نیروهای امنیتی را طبق قانون در میان خواهند گذاشت. سخنگوی این دسته انتخاباتی همچنان از نهادهای امنیتی می خواهد در روزهای بعدی به قانون احترام بگذارند و با استفاده از قوه قهریه مانع

راهاندازی اقدامات مدنی آنان نشوند. این در حالی است که مردم مثل فریبای دکان دار و غلامحضرت کراچی وان نمی‌دانند در روزهای بعدی چه حالت بر شهر حکمروایی خواهد کرد.

